

Конвеєрні технології оброблення нових надходжень нині широко використовуються потужними бібліотеками, вони вважаються найефективнішим способом організації бібліотечної роботи в умовах інтенсивного приросту нових надходжень. Суть конвеєрного оброблення полягає в розподілі функціональних обов'язків на споріднені групи (етапи) і виділенні для виконання кожного з етапів окремого бібліотечного працівника або групи працівників. Завдяки такому підходу стає можливим оптимізація процесів опрацювання партій нових надходжень й істотне піднесення продуктивності праці бібліотекарів.

<...> Виникла необхідність реалізації дієвої технології, яка б дала змогу проводити оперативне оброблення й онлайн-представлення 2 тис. наукових журналів і збірників наукових праць. Для реалізації цього проекту в Центрі бібліотечно-інформаційних технологій НБУВ було створено групу в складі 10 працівників. Таким чином, в умовах серйозного дефіциту кадрового ресурсу, виконання проекту потребувало високого ступеня технологічності організації праці. Наповнення репозитарію «Наукова періодика України» вдалося здійснити засобами конвеєрної технології оброблення нових надходжень «Шлях електронної періодики», розробленої з урахуванням специфіки функціонування цього проекту.

<...> Завдяки конвеєрній технології «Шлях електронної періодики» вдалося досягти високого рівня організації праці. Пропускна здатність конвеєра дає змогу щоденно приймати від видавців, опрацьовувати й готувати до публікації понад 50 випусків періодичних видань (у середньому по 20 статей у кожному). У результаті проект «Наукова періодика України» за короткий час став найбільшим у Європі сховищем безкоштовних повних текстів наукових статей.

Робота з подальшого вдосконалення реалізованої технології проводиться кількома напрямками. По-перше, дедалі більше уваги приділяється питанням автоматизації взаємодії видавців з файл-сервером репозитарію. Практика показала, що серед вітчизняних видавців наукової періодики багато тих, хто, виробляючи стратегію розвитку власного часопису, покладає серйозні сподівання на співпрацю з НБУВ. Такі видавці готові виділяти додаткові кадрові ресурси задля створення в межах репозитарію повноцінних веб-сайтів власних видань з високотехнологічним пошуково-навігаційним апаратом. НБУВ має серйозний технологічний базис, але, на жаль, не має необхідного кадрового ресурсу, щоб власними силами створювати й оновлювати високотехнологічні веб-сайти для тисяч українських наукових видань. У цій ситуації цілком оптимальною є модель централізованого загальнодержавного науково-видавничого середовища, побудованого на базі

інфраструктури «хмарних обчислень» й інноваційних засобів веб-комунікації. У такому середовищі НБУВ відводиться роль технологічної корпорації – партнера українських видавців.

По-друге, важливим напрямом технологічного вдосконалення репозитарію є організація каналів його взаємодії з провідними світовими науково-інформаційними порталами. За обсягами представленої інформації «Наукова періодика України» входить до найбільших науково-інформаційних сховищ світу. Тому розвиток проекту перебуває в полі зору багатьох потужних інформаційних агрегаторів. Від інтернет-компаній НБУВ отримала декілька пропозицій щодо співпраці. Наразі стратегічним технологічним партнером проекту обрана корпорація Google. Інструментарій, який постачається Google, забезпечує функціонування базового пошукового апарату репозитарію. Однак на сьогодні проект досяг тих масштабів, коли існуючих базових можливостей для повноцінного пошуку наукової інформації користувачам уже замало. Під час консультацій адміністрації репозитарію з фахівцями Google вдалося виробити нову модель даних, яка сприятиме запровадженню розширеного пошуково-навігаційного апарату. Перехід до нової моделі передбачає запровадження кількох нових ланок у технології формування репозитарію, проте базовий принцип функціонування технологічного конвеєра залишиться незмінним.

Третій напрям удосконалення технології функціонування «Наукової періодики України» пов'язаний із запровадженням каналів автоматизованої взаємодії проекту з його замовниками – ВАК України й НАН України. Аналізуючи завдання, поставлені перед проектом, варто зазначити, що він розглядається управлінськими структурами як джерело отримання формалізованих оцінок щодо ефективності діяльності суб'єктів наукового процесу. Репозитарій має стати прикладним інструментом управління, зручним для отримання довідкової, статистичної, наукометричної інформації, пошуку плагіату тощо (*Симоненко Т. Репозитарій «Наукова періодика України»: шлях оброблення електронних версій // Бібл. вісн. – 2012. – № 3. – С. 32–33, 36).*